



Каталог на учебните цели

за изпита EBC*L

Ниво А

- **Цели на предприятието и показатели**
- **Годишно приключване**
- **Отчитане на разходите**
- **Търговско право**

към 21 април 2006 г.

Модул „Цели на предприятието и показатели”

Общи учебни цели

- Да може да обясни най-важните цели на предприятието.
- Да може да обясни показателите, които съответстват на тези цели и да може да ги изчисли.

Конкретни учебни цели

Теми	Учебни цели
1 Икономичност	1.1 Да може да дефинира и обясни понятието „икономичност”.
2 Рентабилност на собствения капитал	2.1 Да може да дефинира и обясни понятието „рентабилност на собствения капитал”.
	2.2 Да може да изчисли коефициента на рентабилност на собствения капитал.
	2.3 Да може да обясни, дали “постигането на печалба” означава същевременно, че предприятието е “рентабилно”.
	2.4 Да може да оцени и анализира получените стойности за рентабилност на собствения капитал.
3 Възвръщаемост на инвестициите / Return on Investment (ROI)	3.1 Да може да дефинира и обясни понятието „ROI”.
	3.2 Да може да изчисли по основната формула ROI.
	3.3 Да може да оцени и анализира размера на ROI.
4 Ликвидност	4.1 Да може да дефинира и обясни понятието „ликвидност”.

- 4.2 Да може да дефинира и обясни понятието “активи с най-висока степен на ликвидност” и да посочи, къде се намират те в годишното приключване.
- 4.3 Да може да дефинира и обясни понятието „дефицит на ликвидни средства”.
- 4.4 Да може да обясни, защо достатъчната ликвидност е цел с централно значение за предприятието.
- 4.5 Да може да изчисли коефициента на абсолютна ликвидност (Cash ratio).
- 4.6 Да може да посочи, колко висока трябва да бъде абсолютната ликвидност и да може да се обоснове.
- 4.7 Да може да изчисли коефициента на бърза ликвидност (Quick ratio).
- 4.8 Да може да посочи, колко висока трябва да бъде бързата ликвидност и да може да се обоснове.
- 4.9 Да може да пресметне коефициента на текуща ликвидност (Current ratio).
- 4.10 Да може да посочи, колко висока трябва да бъде текущата ликвидност и да може да се обоснове.
- 4.11 Да може да обоснове, дали трябва да се придава по-голямо значение на ликвидността или на рентабилността.

5 Относителен дял на собствения капитал

- 5.1 Да може да дефинира и обясни понятието „относителен дял на собствения капитал”.
- 5.2 Да може да изчисли относителния дял на собствения капитал.
- 5.3 Да може да дефинира и обясни понятието „коефициент на задлъжнялост”.
- 5.4 Да може да изчисли коефициента на задлъжнялост.
- 5.5 Да може да обясни, защо относителният дял на собствения капитал е показател с централно значение за предприятието.

- 5.6 Да може да обясни съществените фактори, влияещи върху кредитоспособността на дадено предприятие.
- 6 Паричен поток
Cash flow**
- 6.1 Да може да дефинира и обясни понятието „паричен поток“.
- 6.2 Да може да изчисли нетния паричен поток по косвения метод.
- 7 Производителност
(ефективност)**
- 7.1 Да може да дефинира и обясни понятието „производителност“.
- 7.2 Да може да обясни, защо постигането на висока производителност има централно значение за предприятието.
- 7.3 Да може да дефинира и обясни понятието „рентабилност на приходите от продажби“.
- 7.4 Да може да изчисли коефициента на рентабилност на приходите от продажби.
- 7.5 Да може да обясни, защо рентабилността на приходите от продажби е показател с централно значение за предприятието.

Модул „Годишно приключване”

Общи учебни цели

- Да може да чете годишно приключване (баланс, отчет за приходите и разходите), да го разбира в основни линии и да формулира първоначални заключения от него.
- Да може да обясни съществени понятия, срещащи се в годишното приключване.

Конкретни учебни цели

Теми	Учебни цели
1 Цели на годишното приключване	1.1 Да може да обясни съществените цели на годишното приключване (баланс, отчет за приходите и разходите)
	1.2 Да може да посочи лицата, заинтересовани от годишното приключване.
2 Структура на баланса	2.1 Да може да възпроизведе и обясни принципната структура на баланса.
	2.2 Да може да обясни, защо балансът трябва да бъде “изравнен” (сумата на актива трябва да е равна на сумата на пасива).
3 Актив	3.1 Да може да дефинира, обясни и прилага понятието “актив”.
	3.2 Да може да дефинира и обясни понятието “дълготрайни активи” и да посочи примери.
	3.3 Да може да дефинира и обясни понятието “краткотрайни активи” и да посочи примери.
4 Пасив	4.1 Да може да дефинира, обясни и използва понятието “пасив”.
	4.2 Да може да дефинира понятието “собствен капитал” и да се обясни значението на собствения капитал.

- 4.3 Да може да дефинира и обясни понятието "привлечен капитал" и да посочи примери.
- 5 Инвентаризация**
- 5.1 Да може да обясни целта на инвентаризацията.
- 5.2 Да може да изброи и обясни стъпките за извършване на инвентаризация.
- 6 Отчет за приходи и разходи (ОПР)
Основни положения**
- 6.1 Да може да възпроизведе и обясни принципната структура на отчета за приходите и разходите, както и съществени понятия от него.
- 6.2 Да може да дефинира понятията "разходи" и "приходи".
- 6.3 Да може да дефинира и обясни понятието „приходи от продажби“ ("оборот") и да може да изчисли приходите от продажби (оборота).
- 6.4 Да може да дефинира и обясни понятието "себестойност на продажби".
- 6.5 Да може да дефинира и обясни понятието „брутна печалба“ и да може да изчисли брутната печалба.
- 6.6 Да може да обясни разликата между „оборот“ и „печалба“.
- 7 Приключване /
Резултат от текущия
отчетен период**
- 7.1 Да може да обясни, защо в годишното приключване трябва да се вземат предвид и стопански операции, които през годината на приключването все още не са довели до постъпления и плащания.
- 8 Вземания / Задължения**
- 8.1 Да може да дефинира, обясни и посочи мястото в годишното приключване на понятието "вземания от клиенти".
- 8.2 Да може да дефинира, обясни и посочи мястото в годишното приключване на понятието "задължения към доставчици".
- 9 Провизии**
- 9.1 Да може да дефинира, обясни и посочи мястото в годишното приключване на понятието "провизии".
- 9.2 Да може да назове и обясни причини за формирането на провизии.

- 9.3 Да може да изясни разликата между “провизии” и “задължения”.
- 10 Резерви**
- 10.1 Да може да дефинира, обясни и посочи мястото в годишното приключване на понятието “резерви”.
- 10.2 Да може да назове и обясни причини за формирането на резерви.
- 10.3 Да може да обясни разликата между „провизии” и „резерви”.
- 11 Амортизация**
- 11.1 Да може да дефинира и обясни понятието „амортизация”.
- 11.2 Да може да изчисли линейната амортизация.
- 11.3 Да може да обясни проблематиката при изчисляването на амортизацията.
- 12 Отражение на разходите върху годишното приключване**
- 12.1 Да може да дефинира и обясни понятието „разход, отчитан в актива” (капиталов разход).
- 12.2 Да може да определи, кои разходи трябва да бъдат отчетени в актива и кои разходи могат да бъдат включени в пълен размер в отчета за приходите и разходите.
- 12.3 Да може да дефинира и обясни понятието „активи под стойностния праг на същественост”.
- 12.4 Да може да изясни, какви последици върху резултата от годишното приключване има разход, отчитан в актива, респ. разход, неотчитан в актива.
- 13 Отчет за приходите и разходите в едностранна форма**
- 13.1 Да може да възпроизведе, обясни и анализира структурата на отчета за приходите и разходите в едностранна форма.
- 13.2 Да може да опише и обясни, какви предимства предлага отчетът за приходите и разходите в едностранна форма спрямо отчета за приходите и разходите в двустранна форма.

- 13.3 Да може да дефинира и обясни понятието „оперативна печалба/загуба” (оперативен резултат).
- 13.4 Да може да дефинира и обясни понятието „финансови приходи/разходи” (печалба /загуба от финансови операции).
- 13.5 Да може да дефинира и обясни понятието „печалба/загуба от обичайната дейност”.
- 13.6 Да може да дефинира и обясни понятието „извънредни приходи / разходи” (печалба /загуба от операции с извънреден характер).
- 13.7 Да може да дефинира и обясни понятието „счетоводна печалба/загуба.
- 13.8 Да може да дефинира и обясни понятието „нетна печалба/загуба” (балансова печалба) (годишен резултат след данъчно облагане).
- 13.9 Да може да дефинира и обясни понятията „печалба, разпределена за дивиденди”, „резерви за сметка на печалбата”, „неразпределена печалба”.
- 13.10 Да може да изчисли оперативната печалба/загуба, печалбата/загубата от обичайната дейност, печалбата /загубата от операции с извънреден характер, счетоводната печалба / загуба, нетната печалба/загуба.
- 13.11 Да може да дефинира и отнесе английското понятие EBIT (earnings before interest and taxes) към съответната позиция в ОПР.
- 13.12 Да може да дефинира и отнесе английското понятие EBT (earnings before taxes) към съответната позиция в ОПР.

14 Анализ на отчета за приходите и разходите в едностранна форма

- 14.1 Да може да обясни, кои са възможните причини за получаване на оперативна печалба или загуба.

14.2 Да може да обясни, кои са възможните причини за получаване на печалба или загуба от обичайната дейност.

14.3 Да може да обясни, кои са възможните причини за получаване на счетоводна печалба или загуба.

14.4 Да може да опише и обясни, кои са двете принципни възможности за използване на нетната печалба.

15 Анализ на годишно приключване

15.1 Да може да анализира опростено годишно приключване и да формулира първоначални заключения от него (казус).

Модул „Отчитане на разходите”

Общи учебни цели

- Да може да обясни най-важните цели, задачи и основни понятия на отчитането на разходите.
- Да може да обясни икономическите рамкови условия за вземане на решения в предприятието (пазар, клиенти, конкуренция, себестойност)
- Да разбира значението на приноса (contribution) като централно понятие на отчитането на разходите и да може да го изчисли.
- Да може да обясни целите и структурата на отчитането на център на разходи и отчитането на център на печалба, както и тяхното значение за съзнаването на разходите и предприемаческото мислене.

Конкретни учебни цели

Теми

Учебни цели

- | | | |
|---|-----|---|
| 1 Задачи на отчитането на разходите | 1.1 | Да може да дефинира и обясни целите на отчитането на разходите. |
| | 1.2 | Да може да обясни разликата между финансовото счетоводство и управленското счетоводство. |
| | 1.3 | Да може да обясни, защо стойностите от финансовото счетоводство трябва да бъдат изменени (= “коригирани”) за отчитането на разходите за управленски цели. |
| 2 Понятия от отчитането на разходите | 2.1 | Да може да посочи примери за различните видове разходи в една дейност. |
| | 2.2 | Да може да дефинира и обясни понятието “център на разходи” и да може да посочи примери за това. |
| | 2.3 | Да може да дефинира и обясни понятието “носител на разход” и да може да посочи примери за това. |

- 2.4 Да може да дефинира и обясни понятието “преки разходи” и да може да посочи примери за това.
 - 2.5 Да може да дефинира и обясни понятието “непреки разходи” (общи разходи) и да може да посочи примери за това.
 - 2.6 Да може да дефинира и обясни понятието “постоянни разходи” и да може да посочи примери за това.
 - 2.7 Да може да дефинира и обясни понятието “променливи разходи” и да може да посочи примери за това.
 - 2.8 Да може да обясни принципната разлика между отчитането на всички разходи и отчитането само на преките разходи.
- 3 Калкулиране на цената**
- 3.1 Да може да обясни, кои фактори влияят съществено върху цената на един продукт.
 - 3.2 Да може да представи и обясни кривата на търсенето и предлагането (зависимостта цена – обем продажби).
 - 3.3 Да може да дефинира и обясни различните форми на пазар (монопол, олигопол, свършена конкуренция).
 - 3.4 Да може да отнесе различните възможности за движение на цените към различните форми на пазар и да се обоснове.
 - 3.5 Да може да назове и обясни мерки на ценовата политика.
 - 3.6 Да може да обясни прогресивното намаляване (дегресията) на постоянните разходи и последиците му за политиката на предприятието.
 - 3.7 Да може да обясни значението на приноса при вземането на управленски решения.
 - 3.8 Да може да дефинира и изчисли приноса на продукт или поръчка.

- 3.9 Да може да обясни влиянието на положителния / отрицателния принос върху оперативната печалба/загуба.
 - 3.10 Да може да дефинира степента на използване на капацитетите и значението ѝ при калкулирането на цената.
 - 3.11 Да може да обясни основната разлика между „дългосрочна“ и „краткосрочна“ долна ценова граница.
 - 3.12 Да може да изчисли дългосрочната / краткосрочната долна ценова граница (за еднопродуктово предприятие).
 - 3.13 Да може да дефинира и обясни понятието „икономии от мащаба“ (Economies of scale).
- 4 Отчитане на център на разходи**
- 4.1 Да може да обясни целта на отчитането на център на разходи.
 - 4.2 Да може да обясни целта и да илюстрира структурата на разпределението на разходите по центрове на разходи.
 - 4.3 Да може да изчисли разходите на един център на разходи.
 - 4.4 Да може да обясни целта на вътрешния стопански разчет.
- 5 Отчитане на център на печалба**
- 5.1 Да може да обясни целта и принципната структура на отчитането на център на печалба.
 - 5.2 Да може да изчисли приноса на центъра на печалба.
 - 5.3 Да може да обоснове, защо положителният принос на един “център на печалба” не е равнозначен на “печалба”.
 - 5.4 Да може да обясни принципните мерки, с които може да се подобри приноса на един център на печалба.

Модул „Търговско право”

Общи учебни цели

- Да може да обясни най-важните правни форми.
- Да може да обясни най-важните елементи на договор за покупко-продажба.
- Да може да обясни основните положения на правото по несъстоятелност.

Конкретни учебни цели

Теми

Учебни цели

Правни форми

- 1.1 Да може да обясни, защо съществуват различни правни норми.
- 1.2 Да може да назове основната разлика между персоналните дружества и капиталовите дружества и да отнесе отделните правни форми към съответната категория.
- 1.3 Да може да дефинира и обясни, какво се разбира под „лична, неограничена отговорност”.
- 1.4 Да може да дефинира и обясни, какво се разбира под „солидарна отговорност”.
- 1.5 Да може да дефинира и обясни, какво се разбира под „ограничена отговорност”.
- 1.6 Да може да назове и обясни най-важните признаци, предимства и недостатъци на едноличния търговец.
- 1.7 Да може да назове и обясни най-важните признаци, предимства и недостатъци на събирателното дружество.
- 1.8 Да може да назове и обясни най-важните признаци, предимства и недостатъци на командитното дружество.

- 1.9 Да може да назове и обясни най-важните признаци, предимства и недостатъци на дружеството с ограничена отговорност.
- 1.10 Да може да назове и обясни най-важните признаци, предимства и недостатъци на акционерното дружество.
- 1.11 Да може да назове и обясни органите на акционерното дружество и техните задачи.
- 1.12 Да може да дефинира и обясни понятието „номинална стойност на акция”.
- 1.13 Да може да дефинира и обясни понятието „курсова стойност на акция”.
- 1.14 Да може да дефинира и обясни понятието „дивидент”.
- 1.15 Да може да назове и обясни най-важните признаци, предимства и недостатъци на дружеството за финансово участие.
- 1.16 Да може да назове и обясни най-важните признаци, предимства и недостатъци на гражданското дружество.

2 Договор за покупко-продажба

- 2.1 Да може да назове и обясни най-важните елементи на договора за покупко-продажба.
- 2.2 Да може да назове критериите за подпис с правно действие в предприятието.
- 2.3 Да може да назове и обясни принципните разпоредби относно правомощията за представляване при различните правни форми.
- 2.4 Да може да обясни, как могат да бъдат ограничени или разширени законовите правомощия за представляване.
- 2.5 Да може да дефинира и разясни понятието “пълномощно” (издаване, правомощия).
- 2.6 Да може да дефинира и обясни понятието „прокура” (издаване, правомощия).

- 2.7 Да може да дефинира и обясни понятието „прокура” (издаване, правомощия).
- 2.8 Да може да обясни целта на търговския регистър и да назове съдържащата се в него информация за предприятията.
- 3 Обединения на предприятия**
 - 3.1 Да може да опише и обясни понятието „концерн”.
 - 3.2 Да може да опише и обясни понятието „картел”.
- 4 Право по несъстоятелността**
 - 4.1 Да може да дефинира и обясни понятието „несъстоятелност”.
 - 4.2 Да може да назове и обясни съществените причини, които могат да доведат до несъстоятелност на предприятието.
 - 4.3 Да може да дефинира извънсъдебно споразумение, съдебно споразумение и обявяване в несъстоятелност и да може да обясни разликите между тях.